

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la biroul administrațiunii, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani
a treia-ora 10 bani.

Arderea unei biserici.

Cea mai însemnată biserică a marelui oraș cu port din Germania, Hamburg, biserica Arch. Mihail a căzut jertfă flăcărilor. Vechea biserică, cu turnul ei înalt și cu multe odăjdii și scule bisericești prețioase, era fala Hamburgului. Azi nu a mai rămas din ea decât pereții goi și plini de scrum, încolo totul a ars. Turnul s'a prăbușit și ferbințele flăcă-

rilor a aprins vre-o 20 de case din apropierea bisericii. A fost un foc uriaș, cum rar se vede. Din ce s'a iscat focul, încă nu se știe. În turn a ars și păzitorul turnului, năpădit de flăcări.

Chipul nostru ne arată în stânga turnul în prăbușire, în dreapta arderea coperișului, după surparea turnului.

Adresa deputaților naționaliști.

Cum am amintit în nrul trecut, deputatul naționalist, Dr. Mihail Polit, ținând Marți, în 3 l. c. o vorbire temeinică, a prezentat în dietă adresa deputaților naționaliști, care cuprinde ceea-ce popoarele nemaghiare pretind dela guvern și care în întregimea ei este următoarea:

*Majestatea Voastră Imperială și Apostolică Regală!
Preagrațosul Nostru Domn!*

Exprimăm Majestații Voastre sentimentele noastre de omagială recunoștință pentru noua dovadă de solitudine părintească, prin care ni-s'a dat prilej a începe din nou activitatea noastră constituțională, ce urmărește îndrumarea vieții de stat, desvoltarea drepturilor popoarelor și îmbunătățirea stării cetățenilor.

Zguduirile, cari s'au ivit drept rezultate ale crizei recente, turburând cursul regulat al vieții de stat, dovedesc incontestabil, că temelia desvoltării sigure și pacoine a statului trebuie căutată numai în armonia tuturor factorilor vieții de stat, armonie, ce se manifestă în

înțelegerea conglăsuitoare a adevăratelor trebuințe ale statului și în promovarea dreaptă a intereselor tuturor individualităților de rasă și a tuturor păturilor sociale, cari constituie statul.

Un rezultat binefăcător al crizei trecute e prăbușirea sistemului de guvernare, care a împedecat punerea în practică a acestei concepțiuni politice. În convocarea preagrațioasă a acestui parlament vedem prin urmare, nu numai restabilirea constituționalismului, ci nădăjduim, se putem saluta în ea și zorile unui viitor mai senin și a unei ere noue și mai binefăcătoare, deși durere, suntem nevoiți să declarăm, că nici acest parlament nu exprimă voința adevărată a țării întregi.

Și parlamentul acesta nu numai pentru aceea nu e adevărata expresiune a voinței țării, pentru-că chiar legea electorală existentă și felul ei de executare o face cu neputință, ci și pentru-că, și la aceste alegeri s'au săvârșit cele mai mari abuzuri electorale. Mituirile și ingerența ilegală a organelor oficiale au influențat rezultatul alegerilor într-o măsură ne mai pomenită până acum. Și în vreme ce abuzurile revoluționare săvârșite de organele oficiale au rămas nepedepsite, alegătorii cari

n'au sprijinit guvernul, sunt expuși și astăzi celor mai aspre prigoniri politice.

Majestatea Voastră Imperială și Apostolică Regală! Ținta străduințelor noastre e să înălțăm strălucirea tronului, să întărim puterea statului și să garantăm fericirea cetățenilor țării. Această țință însă, nu se poate ajunge decât prin o sănătoasă consolidare politică a statului.

Și sistemul politic prăbușit a urmărit consolidarea internă a Ungariei, dar calea apucată pentru ajungerea acestei ținte, a fost cu desăvârșire greșită, deoarece a pornit din concepțiunea absolut falsă și fatală, că Ungaria nu poate să existe decât prin contopirea tuturor raselor ei în rasa maghiară, constituirind astfel — ce privește limba și sentimentul de rasă — o națiune unitară, compactă.

Această concepție politică și această străduință de guvernare, în cursul unei stăpâniri de 30 ani, au falsificat caracterul instituțiilor constituționale ale țării, a distrus spiritul lor adevărat constituțional, și a despoiat o mare parte a cetățenilor de putința de a se valida și ei în viața de stat. Popoarele de naționalitate nemaghiară ale țării și poporul de rând, cari susțin statul, au fost silit să se mulțamească cu rolul trist, de a suferi și de a-și câștiga, prin răbdarea lor nesfârșită, neperitoare merite patriotice. Iar țara însăși a devenit, în urma acestei concepțiuni politice, scena necurmatelor zguduirii.

A face însă pendentă existența Ungariei de reușita unul proces de contopire — considerând raporturile noastre etnografice — absolut cu neputință, nu înseamnă decât a renunța la vitalitatea Ungariei, a zdruncina credința cetățenilor în viitorul Ungariei și a clătina totdeodată, una dintre cele mai puternice temelii ale existenței ei ca stat.

Noroc, că această concepțiune e evident greșită. Dovadă istoria de 1000 de ani a Ungariei. Ungaria poliglotă, — întemeietorul și primul ei rege, Ștefan-cel-sfânt, i-a recunoscut deja acest caracter — a rezistat, în acești 1000 de ani, triumfând împotriva tuturor furtunelor externe și interne, dovedind incontestabil vitalitatea ei neînfrântă, care nu are trebuință de nici un fel de garanții artificiale de existență și mai ales de garanții de existență potrivnice scopului, pe cum sunt încercările de contopire artificială a raselor. Aceste încercări, după cum ne-o dovedește experiența, în loc de consolidarea dorită n'au avut de cât un singur rezultat: o desbinare adâncă, care împarte

popoarele coroanei Sfântului Ștefan în două tabere.

Nu e însă permis a expune Ungaria la astfel de primejdii, ci înainte de toate pe acest teren trebuie abandonat sistemul vechiu. Consolidarea statului nostru trebuie să o căutăm în buna înțelegere dintre popoarele Ungariei și nu în desbinarea lor, provocată de-o politică de stat cu desăvârșire fără rost. Și această bunăînțelegere nu și poate avea temelia în unitatea de limbă — deja în sine cu neputință — ci numai în acea unitate a adevăratelor sentimente patriotice, cari isvoresc dintr-o comunitate de interese încheată în cursul unui mileniu și cari — ca și la maghiari — și la celelalte popoare, sunt una cu sentimentele lor de rasă.

Nu urmărim nici știrbirea integrității teritoriale și de stat a Ungarici, pe cum nu ne muncește nici ideea unificării de rasă a popoarelor de naționalitate nemagiară. Convingerea noastră e că numai pe o singură cale se poate ajunge consolidarea politică a Ungariei: prin o politică de stat, care va putea îmbrățișa deopotrivă cerințele integrității ca teritor și stat a Ungariei, și condițiunile de viață națională a popoarelor ei.

Numai o astfel de politică corespunzătoare exigențelor reale și dreptății poate garanta existența și dezvoltarea sănătoasă a statului ungar, pentru că cooperarea și propășirea armonică a unor individualități, cari se deosebesc în limbă, în însușiri etnice, în tradițiuni și în trecut istoric, dar constituie împreună un stat, e cu putință numai dacă aceste individualități găsesc, în aceiași măsură în instituțiunile fundamentale ale statului garanțiile dezvoltării lor individuale.

Numai un astfel de sistem politic poate să înlăture anomalia izbitoare, că statul e stăpânit de o lipsă de încredere nefirească și nemotivată față de o însemnată parte a cetățenilor săi proprii.

Numai un astfel de sistem politic face cu putință adevărata stăpânire a legilor și viața constituționalismului nefalsificat. Și esculsiv un astfel de sistem politic poate alcătui condițiunea fundamentală a suveranității statului ungar.

Din acest motiv, cu durere am văzut în prealaltul mesaj de tron al Majestății Voastre că deslegarea chestiunii naționalităților, în senzul principiilor de egală îndreptățire a sistemelor din statele moderne, nu V-ați îndurat a o înșira între agendele acestei sesiuni parlamentare, deși această chestiune, deja de mult a atras atențiunea prealaltă a Majestății Voastre. Încă în anii 1861 și 1866, îndemnat de părinteasca îngrijire ce-o purtați intereselor tuturor popoarelor de sub sceptrul Majestății Voastre, V-ați îndurat a adresa parlamentului ungar presărașosul advertisment ca să împărtășască naționalitățile de drepturile lor, și să înființeze acele instituțiuni de stat, cari să facă cu putință și să asigure existența națională a diferitelor popoare din țară.

Avem însă nădejdea că și până va sosi vremea, ca dispozițiunile legi-

slavite acum amintite să se poată aduce — întreg sistemul de guvernare, abandonând direcția rigidă și intransigentă de până acum, va inclina spre pace și va urma calea dreptății, după cum cu bucurie vedem că se manifestă în raporturile cu Croația. Această cale a păcii va putea contribui simțitor la soluțiunea fericită a acestei chestiuni. Ținem însă a accentua, că această soluțiune nu se va putea bucura de garanția trăinicieii, decât atunci, când se va da statului o organizație, care să exprime caracterul ființei lui poliglote, și care va trebui să rezulte din viața liberă a popoarelor, cari alcătuiesc statul, corăspunzând pe deplin intereselor și tradițiunilor acestora.

Prin urmare, dela guvernul Majestății Voastre, a cărui primă chemare — conform prealaltului mesaj de tron — e restabilirea ordinii legale, așteptăm, părăsind sistemul de desconsiderare a legilor practicat de guvernele anterioare, să execute, fără considerare la interesele de rasă, legile existente și să anuleze toate ordonanțele, cari jignesc drepturile cetățenilor garantate prin lege. Așteptăm să facă propuneri pentru abrogarea acelor dispoziții legislative, cari au produs — drept urmare a tendințelor de unificare de rasă isvorite din activitatea fără rost a sistemului apus — nemulțămiri în inimile cetățenilor nemagiari ai țării și au inspirat neîncredere față de stat.

Din partea noastră vom sprijini sincer guvernul Majestății Voastre în toate demersurile, cari în urma ocrotirii nobile a Majestății Voastre, vor urmări întregirea, prin noi garanții a vieții constituționale și dezvoltarea constituției în senz modern și adevărat democratic. Aducem deci omagiile noastre sincere Majestății Voastre, ca inițiatorului nobil al unei opere mari și epocale în constituția noastră. Nu există stat constituțional, în care legea electorală ar fi așa de învechită ca și legea noastră electorală, care, în parte, poartă încă caracterul stărilor medievale înapoiate. Reforma ei în spirit modern e una dintre dorințele noastre vechi și astăzi e deja o necesitate stringentă. De aceea noi în totdeauna vom fi gata a crea legile privitoare la reforma, în spirit modern a sistemului nostru electoral și anume pe baza votului universal, nemijlocit, secret, egal și după comune, respectând însă principiile democratismului adevărat și nefalsificat, excludând toate restricțiunile contrare acestui principiu, cari ar jigni naționalitățile nemagiare, sau vre-o pătură socială a țării prin o arondare tendențioasă a cercurilor electorale și garantând exercițiul liber al dreptului electoral prin măsuri de retorsiune a eventualelor abuzuri. Viața noastră de stat numai în acest caz va fi așezată pe o bază solidă și largă, și numai în acest caz va fi parlamentul nostru expresiunea fidelă și adevărată a voinței poporului.

Dar' așteptăm totodată dela guvern, ca pe lângă garanțiile constituționale înșirate în prealaltul mesaj de tron se va îngriji să înceteze starea anormală, în care drepturile politice fundamentale ale cetățenilor (dreptul de

întrunire și asociare) nu sunt până astăzi reglementate prin lege, ci sunt limitate prin ordonanțe ministeriale arbitrare.

Suntem hotărâți să sprijinim sincer guvernul în tendința lui de a rezolva chestiunile economice, sociale și religioase menționate în prealaltul mesaj de tron, — dacă proiectele guvernului vor corespunde dezvoltării libere și adevăratelor interese ale statului. Și-l vom sprijini cu atât mai mult că e fapt incontestabil, că țara noastră, economicște, a ajuns într-o situație atât de critică, încât sarcinile publice preliminate trec peste forța materială exhaustată a cetățenilor. Așteptăm, prin urmare, dela guvernul Majestății Voastre, să ne prezinte — spre a fi desbătute în grabă — proiectele sale privitoare la introducerea dării progresive și reforma justă a dării de pământ, garantarea minimului de existență și soluția dreaptă a muncitorilor. Decretarea prin lege a serviciului militar de doi ani, proiectat deja de guvernele anterioare ale Majestății Voastre, chiar și din considerațiuni economice o dorim cu tot dinadinsul. Vom da o deosebită atențiune — garantând condițiunile ei de existență — tuturor instituțiilor chemate să promoveze economia de câmp și industria, și să amelioreze starea muncitorilor. E o mare primejdie a intereselor țării de a menține și pe mai departe situațiunea deplorabilă de astăzi, că nu s'au introdus condițiuni de trai, cari să i lege pe cetățeni de patria lor. Ei, dinpotrivă, sunt nevoiți să-și părăsească pământul părintesc, să pribejască în țări străine, și nu din cauzele unui spor prea mare al populațiunii, ci din cauza miseriei create de o economie de stat greșită.

Primum cu omagială mulțămire solicităm părintească a Majestății Voastre, prin care se pune în vedere înființarea autonomiei bisericii catolice și sistemizarea plăților preoției dela sate. Așteptăm dela guvernul Majestății Voastre să prezinte proiectele prin cari să asigure autonomia, separată și independentă, atât a bisericii romano-catolice, cât și cea a bisericii greco-catolice, precum și proiectul privitor la întregirea plății preoției dela sate. Mai așteptăm să se limpezească, conform privilegiilor ei garantate în legile fundamentale ale țării, chestiunea trăgănată a bisericii autonome ortodoxe-sârbe și să se saneze nedreptățile sevărșite de guvernele anterioare împotriva bisericii acesteia și a celei ortodoxe-române.

Cerem executarea articolului de lege XX din 1848 față de toate confesiunile țării pe baza principiului egalei îndreptățiri, deoarece — dacă din acest prilej numai anumite confesiuni s'ar bucura de favorurile acestei legi, — atunci o astfel de executare a legii ar deveni pentru cetățeni isvor al unei noi nemulțămiri și neîncredere față de stat.

Parlamentul, cu adâncă recunoștință ia act de advertismentul Majestății Voastre, să se promoveze interesele culturale ale tuturor locuitorilor țării și din parte-ne vom da mână de ajutor ca fiii tuturor popoarelor țării să se împărtășască de binefacerile culturii lor proprii, să se crească în această cultură

și s'o poată promova fără piedici, fiindcă numai un popor bogat și cult poate fi pentru tron și patrie sprijin sigur, și fiindcă la o adevărată cultură nu se poate ajunge decât prin o educațiune morală în limba proprie.

Cu credință nestrămutată față de tron și patrie nădăjdum ascultarea dorințelor noastre juste și implorăm binecuvântarea lui Dumnezeu asupra domniei părintești a Maiestății Voastre.

Suntem ai Maiestății Voastre Imperiale și Apostolice Regale cei mai supuși cetățeni: Deputații țărilor coroanei Ungariei: (Subscriși toți deputații naționaliști).

Vorbirile deputaților nostri în dietă.

La desbaterea asupra proiectelor de adresă în dietă, deputații nostri au luat parte vie săptămâna aceasta și în cea trecută, arătând durerile și dorințele popoarelor nemaghiare. Ei au spus multe, ce nu le-a plăcut șovinistilor din dietă și de aceea au fost des întrerupți și atacați cu vorbe aspre și amenințări. Dar' ei merg falnic înainte...

Marti săptămâna trecută a vorbit dep. sârb *Polit*, prezentând proiectul de adresă al naționalităților, pe care îl dăm azi în întregime. Miercuri a rostit o vorbire dep. român *Vasile Goldiș* și sârbul *Manoilovici*. Joi au vorbit *Skictac* și *Aurel Novac*, Vineri *Hodja* și *Dr. Stefan Petrovici*, iar Sâmbătă slovacul *Bella*. În săptămâna aceasta Luni a ținut vorbirea deputatul *Coriolan Brediceanu* și *Dr. Alex. Vaida-Voevod*, Marti au vorbit slovacul *Iehlicica*, *Dr. Aurel Vlad* și *Dr. Iuliu Mantu*, când apoi s'a încheiat desbaterea generală asupra adreselor. Miercuri a mai vorbit *Dr. Polit*, apoi, natural, că majoritatea a respins adresa deputaților nostri și a primit pe cea a lor.

Săptămâna trecută au mai fost și două interpelații, una a deputatului *Coriolan Brediceanu*, rostită Mercuri, în chestia alegerilor din comitatul *Caraș-Severin*, alta a deputatului *Dr. Aurel Vlad*, adresată guvernului Sâmbătă, în chestia rebonificării funcționarilor numiți din partea guvernului căzut.

Aceasta a fost mersul luptei mai nouă a deputaților naționaliști în dietă.

Din vrednicile lor vorbiri vom face unele spicuri. Cuprinsul frumoasei vorbiri a dep. *Polit* l'am dat în numărul trecut. Aci urmează celelalte.

Sedința de Miercuri 4 Iulie c.
(Deputații *Goldiș* și *Manoilovici*).

Deputatul *Goldiș* zice, că-i este temere, că cuvintele lui nu vor fi cumpănite după dreptate, ci vor fi judecate după patima politică de partid...

Președintele îl întrerupe, zicând să nu bănuiască partidele și dieta, că ar fi stăpânite de patimi politice de partid! Amenință că-i va detrage cuvântul.

Goldiș (continuă) Chiar la începutul vorbirei lui *Polit* am auzit zicându-se »Menjetek a pokolba«, ba am auzit sunând și dulcea mea limbă românească, când unul din deputați a strigat: *Dutye la dracu*. (Sgomot) După toate astea temerea mea este îndreptățită. N'am voit să bănuiesc majoritatea dietei dar

nici n'am putut să nu ating expectațiunile...

Președintele earăș îl întrerupe, zicându-i să nu dispute cu el.

Goldiș trecând la chestia naționalităților, zice, că ființa în țara aceasta a naționalităților, nu se poate tăgădui, dovadă temnițele din *Vaț* și *Seghedin*.

Cestiunea naționalităților nu se poate deslega prin contopire după sistemul lui *Banffy*. Nația maghiară nu are putere destulă pentru aceasta. E o cestiune sau de putere sau de drept. Guvernele de până acuma au recunoscut ca o cestiune de drept cestiunea naționalităților și nici chiar *Banffy* n'a cutezat s'o considere ca o cestiune de putere.

Br. Banffy. Numai ca singuratici au dreptul, nu ca totalitate. (!)

V. Goldiș: Pretinde executarea legii naționalităților, căci aceasta o cere și cinstea politică (Mare sgomot). Statul are datoria, după lege, a face gimnasia românești. (Mare sgomot și contraziceri). Poporul așa scie și crede, că are drept la școalele sale românești, dar când a ridicat aceste școale, vede cum se vîră cu de-a sila în ele limba maghiară. (Mare sgomot).

G. Nagy: În țeara aceasta toți trebuie să știe ungurește (Mare sgomot).

V. Golotș declară, că părtineste adresa prezentată de clubul naționalist și nu primesce adresa majorității.

După *Goldiș* vorbește dep. *Eber*, zicând, că deputații de limbă nemaghiară n'au drept a se da de reprezentanți ai vre-unei naționalități.

Deputatul sârb *Milan Manoilovici*, ocupându-se cu chestia naționalităților, zice, că perdulul independist ar trebui să caute o atingere nemijlocită cu popoarele. Nizuința de-a zdrobi naționalitățile, este cauza, că Ungaria n'ajunge la neatarnare... Cere ca dreptul de vot să fie secret și obligator, este pentru lărgirea drepturilor poporului. Primește adresa naționalităților.

După aceasta a urmat interpelația lui *Coriolan Brediceanu*, amintită mai sus.

(Va urma)

Dela expoziția din București.

Pavilionul Românilor bucovineni.

Pavilionul Românilor bucovineni se află în apropierea pavilionului austriac. El are forma mănăstirii Putna.

De-asupra intrării sunt două tablouri lucrate în color: unul reprezintă mănăstirea Putna cum a fost ea la data zidirei, iar la doilea reprezintă planul luptei, pe care Ștefan-cel-mare a avut-o cu Polonii în codri Cosminului,

Cuprinde trei despărțăminte, în cari se reoglindează trecutul și ștarca culturală prezentă a Românilor din Bucovina. Aceste despărțăminte sau secții sunt: secția industriei casnice, istorică și literară.

Secția *industriei de casă* cuprinde bogate colecții de cusături naționale, năfrâmi de borangic, alțițe, cămeși, fote, scoarțe, covoare, perdele, batiste, cingători etc. Apoi sunt păpuși îmbrăcate cu costume naționale din Bucovina.

Intr'unul din dulapurile acestei secții se poate vedea o colecție de năfrâmi rămase dela familia domnitoare a Movileștilor. Pe o batistă e cusută în fir stema Moldovei, pe alta anul 1628, pe a treia soarele, pe a patra luna.

În secția istorică, în formă de altar, sunt așezate un mare număr de odoare bisericești. Astfel amintim epitaful lui Ștefan-cel-mare găsit în mănăstirea Putna, un aer cusut cu fir găsit în mănăstirea Dragomirovna, un alt aer dela mănăstirea Putna, reprezentând pe Ștefan-cel-mare și pe doamna Maria soția lui Ștefan și fiica lui Radu cel Frumos.

Două pânze împodobite au cusute pe ele, în fir de aur, portretele Domnilor Simion și Eremia Movilă, titorii mănăstirii Sucevița. Sunt apoi două epitafuri dăruite de Ștefan-cel-mare mănăstirii Putna etc.

La intrarea secției istorice, în stânga e așezat un jilt episcopal dela episcopia din Rădăuți, lucrat din lemn de stejar și sculptat cu foarte multă artă; jilțul arată a fi foarte vechiu. La dreapta intrării secției istorice e așezată o strană de lemn, bogat sculptată de un țăran din comuna Vicolul-de-sus.

În mijlocul secției istorice e așezată o ripidă lucrată la Veneția, unde se află încă modelul, și dăruită de Ștefan-cel-mare mănăstirii Putna.

Intr'o vitrină aflătoare în partea mijlocie a pavilionului sunt așezate următoarele obiecte bisericești, lucrate în aur și unele împodobite cu pietre scumpe: O icoană triptic, proprietatea mănăstirii Putna. Despre aceea icoană legenda spune, că Ștefan cel Mare o purta cu dânsul în luptele sale și că grație ei, viteazul voevod câștiga învingeri.

E apoi un colivar rămas dela *Alex. Lăpușteanu*; o crîstelniță și câte un chivot dela mănăstirile Putna și Sucevița și pafdalele lui *Veniamin Kostaki*.

În vitrina din stânga părții mijlocii sunt așezate evangheliile vechi păstrate în mănăstirea Homor. Pe una din ele se află zugrăvit Ștefan-cel-mare, ținând în mână o biserică.

Sunt de asemenea mai multe icoane din mănăstirile Putna și Dragomirovna.

În secția literară este un dulap cu volume cuprinzând literatura, produsă de scriitorii români din Bucovina.

Tot în această secție e așezat relieful ruinelor cetății Suceava. Lângă el e pusă o fotografie care arată cum a fost cetatea aceea când era în ființă.

Pe pereți sunt așezate portretele foștilor președinți ai societății de cultură și literatură a românilor din Bucovina.

În aceeași încăpere cu secția literară sunt așezate diferite lăzi vechi și mobile țărănești lucrate la școala de lemnărie, de cătră elevii profesorului *Piștea*.

Apoi e un pupitru cu numeroase monede vechi, adunate de căpitanul de jandarmi *Fisher*. Toate acele monede au fost găsite pe pământul românesc. Ele sunt așezate în ordinea vechimei. Colecția începe cu două monede de ale lui *Bogdan*, întemeietorul Moldovei.

Preste tot pavilionul acesta ne arată multe lucruri interesante din viața Românilor bucovineni.

APEL.

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din despărțământul Mediașiu-Ibașfalău, e una dintre acelea reuniuni, carea lucră cu tot zélul, pentru prosperarea și înaintarea iubitului nostru popor. Învățătorii sunt factorii aceia, cărora le este încredințată conducerea și luminarea poporului, a lor este chemarea de a-și jertfi totul, ba chiar și viața dacă li-să cere, pentru binele, înaintarea și luminarea neamului nostru.

Pentru-ca un învățător să-și poată împlini întru toate chemarea sa de luminător, trebuie ca în continu să studieze.

Ca-să poată însă studia are lipsă de cărți, căci numai cetind își poate lărgi cercul cunoștințelor sale. Reuniunea acestui despărțământ, simțind lipsa de cărți, în adunarea sa de primăvară ținută în Mediaș la 22 Aprilie a. c. a decis, ca-să se facă un Apel, către toți binevoitorii, sprijinatorii și iubitorii de înaintare în cultură a poporului nostru, fiind de buna credință, că poporul nostru și îndeosebi inteligența noastră ne va sprijini întru împlinirea sublimului scop ce urmărim. Pentru-aceia subscrisul, ca bibliotecarul acestui despărțământ și ca încredințat din partea acestei reuniuni, îmi permit a mă adresa către toți autorii români și editori de opuri, precum și către inteligența noastră și popor, rugându-i ferbinte în numele reuniunii noastre, a ne ajuta și sprijini prin dăruirea de cărți, de ori ce natură, ca astfel mai ușor să ne putem împlini chemarea de luminători ai poporului. Donatorii sunt rugați a trimite dăruirile lor pe adresa subscrisului în Așel (Eczel u. p. Medgyes), pentru care faptă li-să va aduce pe calea publicității celea mai sincere mulțămiri.

Așel, la 7 Iulie 1906.

Mihail Tatar,
învățător.

Insemnătatea premiilor.

(Urmare și fine.)

Recompensa firească a fiecărui copil de școală e mulțămirea ce urmează după fiecare lecție înțeleasă ori problemă deslegată, căci fiecare copil are în germene sentimentul iubirii de cunoștinți, care, bine dirijat, poate da naștere unui sentiment pentru știință. A deprinde mintea copilului să învețe pentru distincția și cartea ce i-să dă la sfârșitul anului e sistemul vechi educației, dovedit azi ca nefolositor, deoarece copii nu sunt de o potrivă de inteligenți, nu din vina ori voința lor, ci fiindcă așa l-i organizat creierul și deci ori cât s'ar sili nu-și vor putea mări puterea de-a înțelege și de-a memorisa.

Cine nu știe că premiații sunt niște inteligenți rari, cei mai mulți învăță lectiile din auzite, fără cea mai mică osteneală, pe când majoritatea din inteligențe mijlocii muncesc ceasuri întregi pentru a agonisi calculul de trecere.

Înțeleg concursurile, cari au o menire oarecare. Ele își au încă rostul lor în educația mai înaltă și în specializare, dar' nu înțeleg, de ce n'ași spune premiile.

Sunt pentru sărbările școlare în cari se se înalțe sentimentele de morală, patriotism, colegialitate și dragoste pentru învățători, dar' nu ved cum solemnitatea premiilor ajunge acest scop. Premiile prin numărul restrâns și hotărât

descurajază imensa majoritate, căci se știe, că premiații sunt permanenți, încât odată locul câpătat nu mai poate fi lesne luat de alții. Astfel premiile sunt numai o formalitate școlară, dar' care recunosc, nu pot fi scoasă de odată din moravurile noastre școlare.

Dar' să lăsăm la o parte argumentele pedagogilor și să ne adresăm bunului simț. Oare e înălțător pentru sufletul copilului aceea umilire de-a urca pe câțiva atât de sus și de-a înjosi pe toți ceilalți? Ce se petrece în acele gingașe suflete, cari în cruda lor minte, se cred neîndreptățiți, fiindcă știu și cei mai mulți, că și-au dat toată silința de a ajunge pe colegii lor? Eu cred, că pe aceasta cale sădăm în inimile tinere ură împotriva colegilor și neîncredere în dreptatea învățătorilor. Acum vă întreb, dacă nu-i nepedagogic, ba chiar lucru nemilos de-a mai expune acestea sufletele tinere, jignite în amorul lor propriu, privirilor publicului! Aceasta îmi amintește sistemul bătrânilor dascăli, cari își trimeteau școlarii acasă cu coarne ori cu te miri ce inscripție pe spate.

Știința e atât de frumoasă și bine-făcătoare, încât poartă cu sine o recompensă sigură pentru cei-ce se devotează ei. De aceia copii se se deprindă a o iubi pentru sine înșiși și nu pentru o slabă formalitate, care aduce colegilor numai umilire.

Cristian, vara anului 1906.

Isidor Dopp.

Turnul cu comorile.

Povestire istorică de Silvestru Moldovan.

Să vă povestesc, dragii mei, o întâmplare ciudată. Dar' să nu credeți, că povestea mea e de eri, de alaltăieri, auzită eacă așa, în satul cu sălcile, dela cine știe ce povestăș mincinos. Nu dragii mei! Povestea turnului cu comori e veche, e din zile din bătrâni, când oamenii erau mai ușor crezători, ca azi, dar' și trăiau mai bine. Apoi se nu gândiți, că-i minciună, pentru-că ea este curatul adevăr și cel ce nu o va crede se n'aibă casă, nice masă, nici copii, nici nepoți, dăruiască-vă D-zeu cu ei... Ear' acum stați și ascultați, ca cu toții de bine să dați.

În colțul dinspre meazănoapte-răsărit al părții de pământ Africa se afla odinioară o țară mănoasă și înfloritoare, cu numele *Egiptul*. Este țara aceea, în care vechii Evrei au stat multă vreme în robie, și de unde i-a scăpat Moise, cel ce a primit dela Dzeu sfântul tablele cu cele zece porunci.

Ea este o țară cu multe minunății de ale trecutului depărtat, cu zidiri uriașe, cât munții, numite *piramide* și cari mai stau și azi, apoi cu alte alcătuiți, cum sunt obeliscele, stâlpi înalți până la 50 metri, ciopliți din câte un singur stan de peatră de granit, palate ciudate, biserici păgâne și altele. Multe din aceste s'au ruinat, încât abia li-să mai cunoaște locul, și risipiturile lor, ce se desgroapă din pământ, par a ne povesti despre o altă lume, deosebită de cea de azi și care s'a cufundat pentru totdeauna în noianul veciniei... Așa, zău, dragii mei, așa este și cu turnul cu comorile, care s'a surpat de n'a rămas din el peatră de peatră, dar' s'a păstrat până azi povestea despre el.

Trebuie să știți, dragii mei, că în Egipt au stăut pe vremuri regi mari și puternici, cari își întindeau adeseori stăpânirea peste țările și popoarele vecine cu ei și adunau multe bogății dela supușii lor.

Între aceștia a fost unul cu numele *Rampsinit*, la care se îngrămădiseră atâtea comori, saci indesuiți cu galbini și taleri și lăzi pline cu pietri scumpe, încât hotări să-și zidească un puternic turn, ca să le poată păstra și feri de mânilor lacome ale hoților.

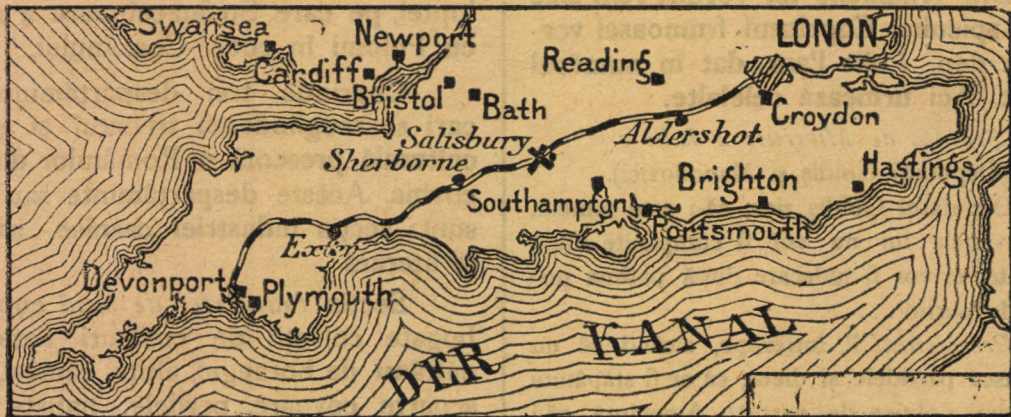
În Egipt erau pe vremea aceea mari meșteri zidari, ear Rampsinit încredință cu zidirea turnului pe cel mai iscusit dintre ei. Acesta se apucă de lucru și în trei ani încheiați ridică un turn, cum nu se mai văzuse până atunci. Oă, rogu-vă, era turnul mare, cu mai multe ridicături și încăperi și clădit din peatră cioplită înche-gată cu tenciuială de var nestîns, de gândeai că e o stâncă uriașă, răsărită din pământ. Și mai avea turnul două înțări, închise cu uși strajnice de fer și zăvorâte așa de puternic, încât să fi avut chiar earba ferelor și n'ai fi putut să-ți faci cale prin ele.

Comorile fură duse toate în minunatul turn și așezate prin încăperi, ear' Rampsinit era vesel și durmea fără griji, căci își știia bogăția la adăpost bun, unde nimenea nu se putea atinge de ea.

Dar' acum să vedeți numai ce s'a întâmplat!

(Va urma.)

O mare nenorocire de tren.

Dumineca trecută s'a întâmplat o rară nenorocire de tren în Anglia. Călătorii sosiți din America cu un vapor la Plymouth, au plecat cu un tren spre Londra. Pe la 2 ore dimineața, în apropierea localității Salisbury trenul a sărit din șine și s'a lovit de un tren de povară cu atâta putere, încât toate cupele — afară de cel din urmă — au fost

zdrobite. 22 de oameni au murit numai decât, ear' partea cea mai mare a călătorilor a fost greu răniți, murind în urmă încă 7, așa că numărul morților este în total 29.

Chipul nostru ne arată locul nenorocirii, lângă Salisbury, însemnat cu X, pe linia ferată dintre Plymouth și London.

Proprietatea mică în Ungaria.

Partea cea mai însemnată a poporului dela noi, o formează proprietarii mici de pământ, cari au devenit moșteni pe petecul acela de pământ, pe basa legilor liberale aduse în dieta dela 48. Aceasta mică proprietate s'a mai parcelat și împărțit chiar și după aceea tot mereu, în urma moștenirii aceleia dela părinți la copii.

Mica aceasta proprietate, pe care am moștenit-o dela părinții noștri trebuia să o cultivăm și îngrijim și noi cu mult mai bine, decât cum am făcut-o; trebuia să o cultivăm mai bine cu atât mai vârtos, cu cât după 48 trebuințele de tot felul și ale micului proprietar s'au sporit într'un mod cu mult mai însemnat, ca cum au fost acelea mai înainte.

Pe când mai înainte de 48 trebuințele de tot felul atât cele familiare, cât și cele pentru economie și dările de tot felul erau de tot neînsemnate, așa că se puteau acoperi fără de nici o greutate din puținul acela venit, ce'l da mica proprietate, pe atunci după 48 trebuințele numite s'au sporit într'un mod foarte însemnat, fără ca să fi putut spori și venitul miciei proprietăți.

Ce-i drept, că prin introducerea atot felul de unelte bune și spornice pentru lucrarea pământului, lucrul economului s'a mai ușurat încâtva, dar creșterea roadelor de câmp, pe cele mai multe locuri a rămas aceeași. De altă parte, pentru-ca să ne putem cumpăra niște unelte economice mai bune, sau pentru-ca să ne putem acoperi alte trebuințe casnice, pentru cari une-ori nu ne-au ajuns roadelor de câmp sau prețul vitelor vândute, noi cei de astăzi, cu puține abateri, a trebuit să mai facem și anumite împrumuturi pe la cele institute de bani, de cari cei dinainte de 48 nici habar n'aveau. Astfel în loc ca să ne fim îngrijit mica noastră proprietate ca pe ochii din cap, am dat-o noi înșine pradă creditorilor și executorilor de tot felul.

Înaintașii noștri, deși știau mai puțină carte ca noi cei de astăzi, totuși pe cele mai multe locuri nu s'au îndestulit numai cu roadelor lor econo-

mice chiar și din alte ramuri laterale ale economiei lor. Astfel pe când o parte a înaintașilor noștri chiar și cu privire la cultura pomilor roditori, a făcut mai mult decât mulți din zilele noastre, pe atunci o parte din economii noștri de astăzi privesc cu dispreț la trupinele arse de soare și bătute de vânturi și ploii, cari au mai rămas ca mărturie ale timpurilor trecute prin cele vii și grădini, în loc ca acei pomi roditori căzuți sau doborâți de secure la pământ să fi fost de timpuriu înlocuiți cu alții.

În legătură cu pomăritul unii dintre înaintașii noștri se ocupau mai cu deadinsul chiar și cu creșterea galițelor de casă, deși pe unele locuri și din acestea trebuiau să dea dijmă, adică a zecea parte din ele domnului pământean. Noi cei de astăzi nici cu privire la acest ram economic nu prea călcăm pretutindenea în urma bătrânilor, deși am avea cauze de a-i întrece, pentru-că astăzi se plătesc mai bine, ca mai înainte atât ouăle, cât și puii și galițele, apoi găștele și ratele încă se plătesc și se caută cu mult mai bine ca în trecut.

Pe lângă toate aceste ce vedem? Vedem adică pe cele mai multe locuri chiar și pe la sate curți, grădini și riuri destul de potrivite pentru creșterea galițelor de tot felul și dacă căutăm mai deaproape prin acelea, abia aflăm ici-colea câte un pui chiuind sau câte o rață și găscă găgăind.

Unde rămâne stupăritul, pe care unii din înaintașii noștri, deși îl purtau în coșnițele cele simple de nule, totuși se ocupau cu plăcere și de acelea și aveau oare care venit după el, poate chiar mai bun decât unii din zilele noastre, cari îl poartă în așa numitele coșnițe mișcătoare de papură sau scânduri.

Am adus acestea dovezi, ca cu atât mai ușor să putem judeca, pentru-ce mica proprietate dela noi a scăzut așa de tare în cei din urmă 30—35 de ani. Noi nu vom mai adăuga dela noi nimic, ci vom lăsa ca în cele următoare să ne vorbească înșasi statistica oficioasă.

— La anul 1870 numărul proprietarilor de sine stătători a fost în

Ungaria de 1.973,433, care până la anul 1900 s'a redus la 1.855,198, va să zică cu 118,235. Pe când proprietățile mici s'au redus, pe atunci proprietățile mari s'au sporit și anume, fideicomisurile (averile nemeșesti) s'au sporit în timpul din urmă dela 1869 până la anul 1896 dela 463,000 jugere la 2.400,000, ear' averile bisericesti dela 1.288,000 la 2.500,000 jugere. În asemenea cu reducerea micilor proprietari neatârători, a crescut numărul economilor fără moșie și al zilerilor, al servitorilor și al lucrătorilor lipsiți, ceea-ce a îngreunat într'un mod vădit starea economică a țării.

Pricina acestui scăzământ sunt multe și deosebitele feluri de dări, ce apasă poporul și cari sunt prețuite pe an la 313.836,000 c. La suma aceasta sunt de a se mai adăuge dobânzile împrumuturilor hipotecare în sumă de 197.064,000 c. Aceste două rubrici ne dau laolaltă suma de 510,900,000 c. și face 50-2% ale venitului curat de 725 milioane, cel produc proprietățile fonciare. Venitul curat al unui juger de pământ roditor este de 1330 c. față de care stă o sarcină (camete, contribuțiune ș. a.) de 680 c.

Prețul proprietăților fonciare din Ungaria este de 15.385 milioane c., față de care zac sarcinile de întabulare și dările cu suma de 9663 milioane coroane, care va să zică proprietatea fonciară la noi este împovărată cu 56% din prețul său.

Proprietarii mici de pământ cu avere numai de 22.664,125 jugere, din cari 138 milioane jugere, adică mai bine de jumătate sunt împovărate cu sarcini. Cele mai multe moșii se află în mâna marilor proprietari de pământ, cari au adică mai mult ca 100 jugere de pământ.

Ioan Georgescu.

Importanța cântării în școala poporală

— cu deosebită considerare la poporul nostru. —

Lucrare citită în conferința învățătoarească din Sebeșul-mare în anul 1904 de Petru Bura, învă.

(Urmare.)

În așezămintele acestea, adică în școală și biserică ne este pusă toată speranța pentru un viitor mai

VESELIA.

Foia glumească a Foii Poporului.

— Nu ști, vei!... che io ți spos,
Îtig draghe, che la sate,
Iel nu fost să stai cu proaste
Și cu gurile chescate!...

Cam astfel schimbau la vorbe,
Îtig cu-a sa balabustă,
Căci o grea grije acuma
Le frământă mintea 'ngustă...

Kobi, al lor fecior, pe semne,
Visa ochi verzi, ca lăcusta,

Căci de mult se'nperciunase
Și 'ncă-i lipsia — balabusta!

Cum era în miez de vară,
Crișma sta mai mult pustie
Și, cu toate astea, Kobi,
Vorbea 'ntr'una, fără să știe...

Intr'o zi atrași de vorbă
Bieții Jidovi, vin tiptil
Pân' la ușă, se auză,
Ce vorbește-al lor copil!...

Și cu nădușala'n suflet,
Cu resufletul oprit,
Buimăciți, ei ascultară,
Ce feciorul le-a grăit:

— Tatili miu, vei!... mami miu!...
Iu... nu mai poate triește!...
Și iu... vei!... iu... azi mo pușchi,
Dache nu — chisutorește!...

Patru ani sunt de când Kobi,
Trecuse prin satu: Pusta,

Unde îi furase mintea
Niște ochi verzi, ca lăcusta.

Și de-atunci nu are stare:
E ca frunza de pe unde:
El se 'ntreabă'n gând de toate,
Și-apoi tot el își răspunde.

Nu se învoi Jidanul,
Îtig, ba nici balabusta,
S'o aducă fără zestre
Pe Netta din satu: Pusta.

...Când au auzit ce, Kobi
Spusu-le-a, că o să facă,
S'au crucit, iar' balabusta
O lună avu să zacă.

Apoi, Îtig, mai cu minte
Zise: »Nu... mult chibzuiește!...
La ghișet, se stai ei capul!...
Poți, ...

bun. Prin aşezămintele acestea se aşteaptă rezidirea şi fortificarea poporului nostru. Conducătorii acestor aşezăminte se fie oameni la culmea chemării lor, pentru că lor le este încredinţată soarta poporului. Până când vom ţine cu sfinţenie la ele, viitorul ne este asigurat, la din contră pierdut. Şcoala ca să îşi ajungă scopul, trebuie să aibă un plan de învăţământ bine satorit şi obiectele bine precisate, aşa încât copilul terminând cei şase ani de şcoală prescrişi, să aibă toate cunoştinţele elementare de lipsă, ca eşind în viaţă să tragă un folos real din ele. Insa durere, am fost amintit mai sus că între fii poporului nostru se află o parte cari nu preţuesc scoala după meritul ei. Deci pe ceva cale ar trebui înpretiniţi cu şcoala. Aceasta am fost amintit şi mai sus că mai uşor s'ar putea ajunge tot prin însaşi şcoala, ea fiind singură chemată spre împlinirea acestui lucru, predând de aşa obiectele, încât rezultatul să se poată cunoaşte cu ocaziunea examenelor. Şcoala se nu fie pentru copii o povară de ne suferit şi să aştepte ca cât de curând să o scuture de pe umerii săi, ci învăţătorul să îşi dea silinţa încontinuu întru acolo, încât prin purtarea lui fină şi părintească, să câştige iubirea şcolarilor şi atunci s'a ajuns scopul. Pentru că văzând poporul acela de pe spatele căruia trăim cu toţii, progres, nu cred se nu se alipească către şcoală şi celelalte aşezăminte culturale ale noastre, însă din contră, dacă nu vede nimic, se înstrăinează.

Săteanul nostru pretinde ca copilul care cercetează şcoala, să înveţe a ceti, a scrie, a computa, însă şi rugăciuni se ştie, pentru că acestea îi sunt mai de lipsă în viaţă.

Dar' mai pretinde încă ceva, anume se ştie cânta, acesta îi mai place apoi.

Pe lângă cele pretinse mai vine deci un obiect în şcoală, anume cântarea. Toate celelalte obiecte, afară de cântare, de obiectul acesta tehnic dezvoltă mai mult partea intelectuală a omului, până când cântarea în măsură mai mare desvoaltă şi partea morală a lui. — Deci ca o urmare firească ar fi, ca în şcolile noastre populare pe cântări se se pună un pond deosebit. Până în veacul trecut cântarea în şcolile noastre, nu a fost băgată în seamă, nu li s'a dat nici o importanţă, pentru că nu s'a cunoscut puterea ei cultivatoare, precum au recunoscut-o popoarele mai culte. Până prin veacul trecut zic, nu li s'a dat nici o importanţă, nu s'a cultivat, de aceea nici nu a luat un avânt mare la noi, însă acum am început şi noi să recunoaştem în adevăr că ce este cântarea, şi în prezent nu stăm tocmai rău, începem să înaintăm şi pe terenul musical.

Şi acum tocmai fiind-că ne este dată spre rezolvare tema aceasta, se vedem ce importanţă are cântarea în şcolile noastre populare. De aci mai în jos ne vom ocupa şi încerca să specialisăm foloasele cele ce leam putea ajunge prin cântare.

Românul din ce se naşte până moare este tot cu cântarea, e ceva soţ nedesprins de aceia Românul iubeste cântarea.

Fiind-că lui îi înăscută aceasta, urmează de aci că şi aşteaptă dela copilul care cercetează şcoala se ştie şi cântări. — Câtă mângâiere sufletească nu simte un părinte când aude pe copilul său cântând în biserică sau eventual la alte ocazii în alt loc. Ni s'a dat ocaziune a vedea părinţi de aceea, că văzându-şi odorul cântând în cor etc. lacrimi de bucurie eşeau din ochii lui. Acesta mă rog e semn bun. Acum însă se luăm pe rând cum vor urma, toate foloasele cântării în şcolile noastre populare. (Va urma).

Ceva despre chemarea noastră din afară de şcoală

de V. Nossă, inv.

Tinărul absolvent de pedagogie, îndată ce şi a câştigat cunoştinţele recerute carierei sale, se află în vrednica poziţie de a-şi ocupa postul învăţătoresc, la care el s'a cugetat de multe ori în tot timpul cât a fost aplicat spre drumul de a-şi ajunge cariera.

După multe neajunsuri şi după momente grele şi supărăcioase tinărului inv. îi saltă inima de bucurie, când îşi vede realizată dorinţa, ce i-a planat atât de mult înaintea ochilor numai ca un vis. Uşile atîtor şcoli româneşti lipsite de învăţător îi stau deschise, ca şi cum i-ar zice »vino, creşte tinerele mlădiţe, pentru a căror dezvoltare e făcut acest pat cald, vino, căci demult te aşteptăm«!

Netăgăduit, că mare va fi la acestea însufleţirea noului învăţător, văzându şi totodată menirea de o importanţă atât de mare. Însufleţirea, dorul de muncă şi iubirea de neam îl vor împinge cu puteri aliate pe noul învăţător, ca să facă tot posibilul pentru de a se apropia de mlădiţele din şcoală, care îl aşteaptă cum se zice, cu gura căscată.

Înainte însă de a intra pe uşa şcolii se-şi înceapă munca nobilă, trebuie se-şi dea seamă de chemarea sa, căci numai atunci va putea sta sigur şi cu inima liniştită în faţa tinerelor mlădiţe şi numai atunci va avea tipărită pe deplin în mintea şi inima sa importanta de visă »Să înaintăm cultura poporului nostru«, care de visă dacă lipseşte din mintea şi inima unui învăţător, apoi abună seamă că întreagă activitatea lui puţin ajunge.

La acest loc zace răul, pentru ce unii învăţători nu se cugetă la viitorul poporului, ci lucrează numai pentru interesele lor proprii. Nu se cugetă fiind că nu-şi dau seama de chemarea lor, ci lucră numai se-şi mîntuiescă urechea, după cum zic şi unii ţărani, cari în aceste cazuri tot dreptul îl au.

A sosit vremea ca lenevirea, egoismul se dispară din sinul învăţătorimii noastre şi se răsără în locul acelor abnegaţiune, dorul de muncă, iubirea de neam, lege şi limbă părintească şi astfel armonice se conlucrăm la dezvoltarea tinerimei încredinţată nouă.

Cuvine se deci se ştie fieste-care învăţător încă înainte de a intra pe uşa şcolii, că chemarea sa de câte feliuri este şi ce are să facă ca să şi-o îplinească pe aceea cât se poate de

bine, cu alte cuvinte »trebuie se ştie ce voieşte când creşte pe cineva sau cînd voieşte creştere dela cineva« precum zice şi Herbart în scrierea sa pedagogică.

Voind se examinăm chemarea noastră mai deaproape, trebuie se ne cugetăm la dezvoltarea poporului nostru şi astfel cugetându-ne, uşor ne vom convinge, că chemarea noastră este de 2 feliuri şi anume: chemarea din şcoală şi chemarea din afară de şcoală.

Chemarea noastră în şcoală este de a instrua pe copii, atât cât cer cei mai mari ai bisericii. Aceasta e cunoscută înaintea tuturor învăţătorilor, căci cei mai mulţi dintre ei îşi mărginesc activitatea numai şi numai la chemarea din şcoală, neglijindu şi cu totul chemarea de din afară de şcoală. Ba ce e mai mult se află mulţi, foarte mulţi, cari o ţin pe aceasta din urmă de superfluă. Ei aflîndu-o de o importanţă foarte mare, voiesc ca în cele următoare se-i arăt însemnătatea, aşa după cum mă îndeamnă simţul de observare şi după cum îmi permite starea spirituală în care mă aflu.

Nu voesc ca prin exemplele ce le voi aduce aici se stabilesc unele principii, după cari învăţătorii se se conducă, pentru-că la stabilirea aceloră mă simţesc de tot slab şi apoi lumea de azi înaintează în ce priveşte cultura zi de zi. Vreau însă se ating unele exemple prin cari se dovedesc, dacă nu mult cât de puţin, că totuşi nu e aşa după cum susţin unii învăţători, arătând totodată însemnătatea cea mare a chemării noastre de din afară de şcoală. Aceasta ca se o pot arăta, trebuie se aruncăm o privire asupra dezvoltării tineretului şi peste tot asupra poporului nostru.

Fructul muncii nobile a învăţătorului se observă mai ales în societatea omenească căci ştiut este că societăţii omeneşti educaţiunea corespunzătoare tuturor cerinţelor îi face un dar foarte preţios, precum zice şi unul dintre cei mai celebri filosofi ai anticităţii, Marcu Tulliu Cicero, vorbind despre educaţiune »Societăţii nu i se poate face un dar mai preţios, decât creşterea tineretului pe toate căile«. Astfel petrecînd noi tot mai mult timp în o societate oarecare, totdeauna observăm unele însuşiri rele sau bune ale acestei societăţi.

Dacă observăm că societatea aceasta trăieşte în îndestulare, frăţietate şi bunăînţelegere, cari atât existenţei unei naţiuni, cât şi existenţei unui om serveşte de bază, sunt semne că educaţiunea a fost bună, adică învăţătorul şi-a dezvoltat chemarea nu numai în şcoală, ci şi afară de şcoală.

(Va urma).

La jumătatea anului.

Pe steagul pactinc al poporului nostru românesc trebuie se stea scris cuvîntul: Înainte! Acest cuvînt trebuie se ne fie îndreptător în viaţa noastră privată şi publică, în toate afacerile noastre, fie ca oameni privaţi (singura-tici), fie ca popor.

Dar' înaintarea numai aşa se poate, dacă ne investim cu armele ştiinţei.

Numai îmbogățindu-ne cunoștințele și învățând într-una, putem să ținem pas cu înaintarea altor popoare și să ne facem tratul bun și mulțumit în lumea aceasta.

Invățătura ne-o putem câștiga din școale și însoțiri, apoi cettind cărți și foi bune, care ne dau sfaturi foloșitoare și ne povățuiesc în pășurile vieții noastre. De aceea trebuie să grijim și să ocrotim școalele noastre, să întemeiăm și susținem tot felul de însoțiri, care revărsă asupra noastră fel de fel de binefaceri, ear' în afară de aceste să cettim, când numai avem vreme, căci cettitul, pe lângă alte foloase, ne obilitează sufletul și nu agerește și luminează mintea.

Unul din mijloacele, care ne ajută la atingerea acestui scop, sunt și foile noastre și între ele „Foaia Poporului.”

Cum și ce este „Foaia Poporului” pentru noi Românii și în deosebi pentru iubii nostri țerani, e de prisos a mai spune. Ea e cunoscută în cercuri largi și fiecare își poate face judecata asupra ei, căci judecata și părerea fiecărui om liberă este. Numai atâtă vom să constatăm, că aceasta foaie în tot trecutul ei de la întemeiere și până azi a stat neclintit în slujba poporului românesc și în todeauna și în toate împrejurările și-a împlinit fără preget și fără șovăire datoria față de el.

Acum fiind ea și foaie politică, cu cauție, va lucra și lupta cu zăl îndoit și pe terenul politic, ca în marginile legilor patriei iubitul nostru popor să-și poată ocupa locul, ce îi se cuvine între celelalte popoare din patrie.

Bazați pe aceste și având deviza Înainte, la începutul noii jumătăți de an cerem din nou sprijinul iubitorilor noștri cetitori. La cerem ajutorul, căci așa credem, că suntem vrednici de el și îl cerem, ca să ne putem împlini tot mai mult datoria.

Indeosebi rugăm pe toți acela, care nu au foaia plătită pe un an întreg, să binevoiască a-și înol în curând abonamentul pe a doua jumătate a anului curent. Și rugăm pe toți, care cetesc și știu prețui silințele „Foi Poporului”, să binevoiască a o lăți între preetinti și cunoscuții lor, stăruind ca să o aboneze de nou. Nici abonati sunt rugați a-și scrie numele lor, al comunei și al postei din urmă foarte limpede și cetef.

Luând în seamă cuprinsul ei bogat și felurit, „Foaia Poporului” este cea mai ieftină foaie la noi, anume prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe un an întreg . . . 4 cor. 40 bani.

Pe o jumătate de an . . . 2 cor. 20 bani.

Pentru România, America, Rusia și alte țeri streine:

Pe un an întreg . . . 11 cor.

Pe o jumătate de an . . . 5 cor. 50 bani.

Administrațiunea

„Foi Poporului”.

SFATURI.

Ciupercile și bureții acum se prăsesc și se mănă mai mult. De multe ori cu bureții s'au întâmplat nonorociri, otrăvindu-se oamenii cu ei. A cunoaște, cari bureți și ciuperci sunt veninoase și cari nu, e foarte greu și numai după o lungă experiență se poate. În general pentru a ne feri de primejdie e de recomandat ca ori ce bureți sau ciuperci întâiu să-i spălăm bine în apă rece, apoi să-i ferbem, să aruncăm apa feartă și numai după aceea să-i pregătim, cum vrem.

Când cumpărăm sau culegem bureți, să grijim, ca ei să fie întregi, nevătămați, ear de ciuperci sau bureți prea bătrâni, umezi și stricați să ne ferim, căci acestia, chiar și dacă nu sunt veninoși, ne fac rău.

Stropitul coroanei pomilor. — În Franța s'au făcut experiențe cu stropirea deasă a coroanei pomilor roditori în zilele caldoroase de vară, și s'a găsit că ea are o influență foarte bună asupra formei fructelor. Stropirea de sus se zice că este mult mai priincioasă, decât udarea la rădăcină. Căderea fructelor e împiedecată prin aceasta. Fructele se fac mai mari și chiar și multe insecte și vermușe sunt gonite sau nimicite prin această stropire. Stropitorile sunt destul de estine azi, dar' chiar cu tulumbe (pușculițe) de soc se poate stropi, și munca nu va fi în zadar.

FELURIMI.

Când ne vom lumina? În „Drapelul” se publică următoarele adevăruri: Poporul român se va lumina:

1. Când în tot satul vor fi atâția învățători, de câte-ori sunt câte 50 copii obligați a cerceta școala.

2. Când poporul se va lăsa de risipa ce-o face prin datinile, cari nu mai au rost în ziua de azi, ci va face jertfă pe altarul națiunii, ca să ne mântuim sufletul aici, în lumea asta, prin lumina minții, care este: Școala.

3. Când școala va fi lăsată să servească adevăratele interese ale poporului, în mijlocul căruia se află.

4. Când zala, care leagă școala de toate zilele cu viața omenească: Școala de repetiție, va fi organizată și se va ținea regulat.

5. Când celor ești din școala de repetiție le vom da — chiar în dar la început — cărți și foi, scrise la înțeles, din cari să vadă, cari sunt datorințele vieții sociale căreia aparțin, și că „nu numai cu pâine trăiește omul”.

6. Când vom aduna poporul la conferențe, iarna, și-l vom sfătui despre tot ce nu-i bine, și despre tot ce-i bine.

7. Când vom avea învățători harnici, plătiți omenește și regulat.

8. Când biserica va avea preoți de aur.

9. Când cei chemați a lumina poporul vor fi sprijiniți de societate, și

10. Când bunăînțelegerea va stăpâni preste cele zise.

a. b.

Dare de seamă și mulțumita publică.

Din Brad.

Pentru biserica noastră gr. cat. din Brad au contribuit următorii:

George Lazar 1 dol., Ioan N. Micu 50 c., Iosif Băra 50 c., Iosif N. Poșă, Iosif I. Hupa, Ioan I. Ianoș și Ioan Cercelu, fie care câte 25 c., din Sebeșiu-micu, Ioan Totanu 50 c. Sebeșiu-de-sus, Iosif Tătaru, Ioan Baci, Toader Manta, câte 25 c. și Ioan Rusu 50 c. toți din Craitalău, Nicolae Maierianu, Augustin Sișea și Petru Tatu, câte 25 c. toți din Paloșiu, Nicolae Posea, Toma V. Mihai, Adamu Băra și Maria A. Băra câte 50 c. toți din Sebeșiu-mic, Ioan Frățilă 10 c. Calvasăru, Nicolae Popa, Calvasăru, Toader Feharu, Biocu și Ana Mediiianu, câte 20 c. Stibetu, Neghitu Luca 50 c. Avrigu, Petru Gugchia 25 c. Saschiz, Gant. Butrus 25 c. Cambridge-Ohio America, reposatul Anghel Posea, Dumitru Pipu, Ioan Pipu și Elisabeta Pipu, câte 50 c. Ioan Roman, toți din Sebeșiu-micu, Iosifu Guea și George Guea câte 25 c. toți din Vidra de-josu, Moise Silea 40 c. Ucea-de-sus, Toader Souleanu 25 c. Cucerdea, Teofil Manta 25 c. Craifalău, Iacob Lascu 20 c., Nicolae Rusu 15 c., Nicolae Aldea 15 c., Ilie Stanciu, Vasile Stanciu, Ioan Marton și Antonie Sisea, câte 25 c. toți din Paloși. Stefan Stoica 20 c. Rudoi. Dumitru Bojina, Ioan Bojina, Stoica Stefan, Cristo Donetu, Istasă Traicu, Stoico Levo, Lezovalo Traicu, Iovanu Cristo, Costea Ianaclii și Iovan Traicu, câte 10 c. toți Macedoneni, Moga Vasile, Petrescu Simionu și Dobrin George, câte 25 c., Vasilica Moga, 20 c. toți din Bobohalma, Pascu Mărza, Mihalțiu, Chirila Radu, Berghinu, Mirza Petru, Mihalțiu și Alexandru Feldioiu, câte 25 c. Sasaușiu, Moise Școrțe 50 c. Apoldu-micu, Ioan Popa 25 c. Apoldu-micu, Nicolae Simionu 25 c., Nicolae Isariie 50 c. și George Marcu 50 c., toți din Poiana-de-josu. Petru Rinchietu 25 c., Cîrna, Ioan Dicu 15 c. Sas-Sebeșiu. Alexandru Măica 25 c. Sasciori. Danila Chiau, Ilie Uoancea, Nicolae Părvu, Ioan Radu Ritivoiu, Mihai Vestemean, Vasile Stoisoru Marculescu și Ioan Tanasa Posea, câte 25 c., reposatu Savu Maierian 50 c., Dionise Chidu 25 c., reposatu Petru Stoisor 20 c., Ana P. Stoisor 10 c., Anghel Grigore 20 c. Danila Frățila 50 c., Ioan Hodoiaga 25 c., Toma Vestemean 25 c. Ioan Ritivoiu 50 c., Nicolae Costei, Ioan Filip și Nicolae Morari câte 25 c., Ioan Moscoviciu 50 c., Nicolae Olariu 25 c. și Nicolae Gulia 25 c., toți din Porcești, Adamu a. d. Roman 50 c., Ioan Zidariu 50 c., Danil Roman 20 c., Tordan Maierian 50 c., Vasile Vulc 25 c., Iosif I. Roman 10 c., Nicolae d. Roman 25 c., Ioan Stoica 25 c., Ioan Ana Posia 20 c., Anghel Posia 25 c., Constandin Roman 55 c., Nicolae Anghel Posia 25 c., Ioan Candia 20 c., George Candia 20 c., Achim Moldovan 50 c., Simion Stoica 25 c., Ioan V. Vrasie 50 c., Vasile N. I. Ritivoiu 50 c., Iosif N. I. Ritivoiu 20 c. și Toma Moldovan 50 c., toți din Sebeșul-interior, Marcu Istrodie, Ilie Istrodie și Istratu Purece, toți din Porcești, George Stoica, câte 50 c., Costandin Stoica, Gligor Iacob 50 cenți, toți din Sebeșiu-inf., Nicolae V. Doicanu, Also-Sebeș 50 c., Vasile Romcia, Besumbav 50 c., Davidu Romcia, 25 c., Aron Moisiu 50 c., Nicolae Costei 25 c. și Mafteiu Buta, toți din Porcești 50 c., Ioan T. Romanu, Also-Sebeș 50 c., Ioan Ghițașianu, Nicolae Stoisor, Toma Poșă și Ioan Oancea câte 25 c., Nicolae Oancea și Nicol. Frățilă câte 50 c., Ilie Stoisoru 20 c., Ioan

S. Marculescu 30 c., Nicolae Buta, Ioan Gulea și Achim Deneș câte 25 c., Ioan Purece, Ioan Greavu câte 50 c., Vasile Contora 20 c., Ioan Crăciun, Ilie Pirvu și Sabastiean Filip câte 50 c., Mateiu Galea, Ioan Galea, rēp. Ana I. Crăciun, Iulian Andreiu, Vasile Cărpenean și Irimie Anghiel câte 25 c., George Cononelu 15 c., Andreiu Mușatu și Ioan Costeiu câte 25 c., Niculaie Andreiu 20 c., Toma Filip și Traian Filip câte 50 c., Ilie Buta 25 c., Avram Antonie, Vasile Dragomir, Vasile Istrate, Ioan Bradu câte 20 c., Ioan Costeiu 50 c., Andrei Simon și Andreiu Simon câte 25 c. și Achim Butu Creața, 50 c. toți din Porcești, Mateiu Papaeavu, Petru Ganea, Ioan Vulcan, Vasile Rujea, Nicolae Pirvu și Nicolae Vațiu toți din Sâmbăta-de-sus câte 25 c., Samoila V. Muntean, Drăgușu, Ioan Stichirean și Mateiu Racu din Rucăr și Filaret Cădea, Corbi câte 20 c., Ioan Sarsama și George Sarsamă din Viștea-de-sus câte 15 c., Perru N. Ispasu, Sâmbăta-de-sus 25 c., Iacob Catoiu, Pierșanii 1 dol. Nicolae Solomon, Iașiu 15 c., Alecsa Stroia, Ludișoru, Marie Bădila, Poplaca, Ioan Bozanu, Drașovu și Nicolae Salanti, Cicu-mare câte 25 c., Timofie Robu, Uarția-de-jos 10 c., P. Gavozdea, Ocna-Sibiiului 20 c., Ioan Țăran, Hozman 20 c., Ioan Torcovan, Drăgușiu 10 c., Ioan Bucur, Cația 20 c., Andreiu Jaru, Ludișoru 20 c., Alecsandru Gabor, Voila 25 c., Nicolae Călin, Scoreiu 20 c., Ioan Bunea, Nou-rom. 25 c., N. N. Mircea, Cația 15 c., V. N. Mircea, Cația 10 c., Tanasă Bratu, Nou-rom. 25 c., Ioan Birsanu, Nou-rom. 10 c., Nicodim Marcu, Scoreiu 10 c., George Bratu, Nou-rom. 25 c., Simion Pampu, Scoreiu 10 c., Iordan Țiaroțu, Bulgaria 25 c., Nicolae Hurubean, Veștem 1 d., Ferdinand Copl., Viștea-de-sus 25 c., George Biliboca, Drăgușiu 25 c., Vasile D. Lăluțiu, Beșumbav 20 c., Dionisă Fogoroșu, Drăguș 15 c., Vlasu I. Polmolea, Viștea-de-sus, George Soțonea, Drăguș, Ioan Banea, Cochiașu și Dănilă D. P. Viștea-de-sus câte 25 c., Mateiu I. Fogoroșu 10 c., Pătru Gabreanu, Marie I. Paparada și Vasile Haneș câte 15 c., Ioan Tatariu 10 c., Leon Iorcovanu, toți din Drăguș 15 c., George Zaschiu, și George D. Ivan din Iașiu câte 25 c., Ioan Cornila, Sâmbăta-de-sus 10 c., George Opriș, Dridiș și George Halmaghii, Scoreiu câte 25 c., Matei Streza, Ioan Gorun, Ioan Opriș, Gavrilu Streja și Zevedeu Opriș, toți din Dridiș, câte 10 c., Nicolae Rucărean, Scoreiu și Maniu Dragota, Găinariu câte 20 c., Ioan Murarescu și Ioan Borzea din Scoreiu, Nicolae Inachie, Vlădeni, Ghiorfii Ferent, Sâmbăta-de-jos și Ioan N. Vulcu, Scoreiu câte 25 cenți.

(Va urma.)

NOUTĂȚI.

Convocare. Secțiunile științifice-literare ale »Asociațiunii« sunt convocate în ședință plenară ordinară pe Sâmbătă 1/14 Iulie a. c. în sala de ședințe a »Asociațiunii« (Sibiiu, Str. Morii Nr. 6.)

Impotriva Țarului. Dacă viața Țarului e amenințată mereu pe uscat, în palatele lui, cari sunt păzite strajnic, pe apă era cu totul altceam. Când Țarul pleca pe mare, era sigur în iachtul său. Acum însă și pe apă îl urmăresc dușmanii. În golful finnic s'a văzut un vapor suspect, care a străbătut marea pe acolo, pe unde vara obicnuște a petrece Țarul. Un vapor a descoperit o mină, care probabil a fost pusă pentru iachtul Țarului, să-l arunce în aer.

Indată ce s'a știut aceste la curte, Țarul a abzis anul acesta de-a face excursii pe mare. Așa spune o veste din S. Petersburg.

Foc la expoziție. În pavilionul ungu-resc dela expoziția din București s'a iscat foc. A ars un părete lateral și obiectele de pe el. Pagubele sunt câteva mii de cor. Focul a fost stins în curând.

Vifor și ruptură de nor. Vineri seara a fost un vifor mare prin comitatul Hunedoarei. În comuna Cib a fost o uriașă ruptură de nor cu vânt. Păraiele au năpădit satul și au nimicit sămănăturile. S'au nimicit vre-o 35 de case și s'au înecat 3 oameni și multe animale.

Dela alegeri. Tribunalul din Deva pe-depsise pe preoții Ioan Moța din Orăștie și Simion Săcărea din Jibot cu câte 14 zile închisoare și 50 cor. în bani, apoi pierderea drepturilor politice pe un an, pentru-că ar fi ținut cuvântări politice în biserică pe vremea alegerilor. Făcându-se recurs, Curia a întărit aceasta osândă.

Locuitorii și cheltuielile militare. Eată câți locuitori au deosebitele țări și cât cheltuie ele pentru susținerea armatelor: Rusia are 130 milioane locuitori și cheltuie 980 mil. de franci pe an; Germania 56 milioane loc. și 880 mil. spese; Austro-Ungaria 45 mil. loc. și 420 mil. franci spese; Franca are 38¹/₂ mil. loc. și spese cu armata 940 mil. franci. Italia 32¹/₂ mil. locuitori și 290 mil. franci. Aceste sunt cele mai mari puteri ale Europei. Față de ele România are 6¹/₄ mil. loc. și cheltuie pentru armată 40 mil. franci.

Kuropatkin despre resboiu. Fostul comandant al oștirii rusești din Asia în resboiul cu Japonezii, generalul Kuropatkin, a scos în tipar o carte despre resboiul ruso-japonez. În ea arată cauzele pentru cari a fost bătută armata rusească, ear' despre el arată cu documente și telegrame, că pe câmpul de resboiu n'a putut lucra de sine stătător, primind într'una porunci din S. Petersburg.

Pod rupt În satul Gaborian (comit. Bihor) s'a rupt podul de lemn făcut acum 8 ani preste riul Berettyó. El avea o lungime de 60 m. Când podul s'a ruinat tocmai trecea pe el un copil, care mână o ciurdă de porci. Copilul a murit și porcii s'au înecat în apă.

Mulțămite. Biblioteca Reuniunii noastre s'a înmulțit în timpul din urmă cu următoarele cărți dăruite și anume: dl asesor konzistorial Moise Lazar a dăruit »Bibliotek der Unterhaltung und des Wissens« pe anii 1881, 1882, 1883, 1884 și 1886, cum și alte 6 cărți în limba germană; referentul konzistorial dl Petru Cioara »Tribuna« pe anii 1885, 1886 și 1887; Dl Dr. At. Marienescu, membru al »Academiei Române«: »Cu paloșul«, poveste vitejească, »Chipuri și graiuri« din Bucovina, »Robinson în țeara românească«, Povestiri din copilărie, Notițe despre Bucovina, Dela hotară, Naționalitatea de Nordau, Niță Painjen, monolog de Bradiceanu, Poezii noue, de Zamfirescu, Merinde dela școală, de Dr. G. Popa. Parapleul sf. Petru, Pribeag, de I. I. Schiopul, Oare de petrecere, Căntece nr. 2 și 3 din bibl. »Floare albastră«, Quatrene, epigrame humoristice, Regulament de serviciu militar, Carte de instrucțiune militară și în fine onor. redacție a »Telegrafului Român«: Crestomație pentru toți Românii, de G. Coșbuc, Ioan Botezătorul, Novele și Schițe, de I. Pop-Reteganul, Ștudiu din istoria dreptului roman, Floricele de câmp, D. putații nostri, — cărora îndreznim a le adu e cele mai sincere mulțămite ale Reuniunii noastre. Sibiiu, 25 Iunie 1906. Victor Tordășianu prez. Stefan Duca notar.

— Ne împlinim plăcuta datorință de a exprima și pe această cale adânc simțita mulțămite și recunoștință a Reuniunii noastre agricole onorabilei direcțiuni a Institutului de credit și economii »Albina« cum și adunării generale a acesteia pentru ajutorul de 200 cor., votat pe anul curent. Sibiiu 20 Iunie 1906. Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu«. Pantaleon Lucuța, prez. Victor Tordășianu, secretar.

Scalde. O scaldă caldă cu borax-imperial este foarte de recomandat pentru oameni mari și copii, atât în privința igienică, cât și cosmetică. Calitățile antiseptice și înălbitoare ale boraxului imperial es în deosebi la iveală cu acest prilej.

Școala de fete din Sibiiu. A apărut: Anuarul școalei civile de fete cu internat și drept de publicitate a »Asociațiunii« din Sibiiu, pe anul școlar 1905/6 publicat de Dr. Vasile Bologa, director. Cuprinsul e: Eminescu ca pedagog de Dr. Ioan Borcea și știri școlare. Din aceste aflăm, că la școală au fost aplicați 5 profesori, 2 cateheți și 9 instructori. Numărul elevelor a fost 68.]

Aviz. Onorații dñi preoți, cari ar dori să procure în timpul vacanțelor de vară cartea noastră de predici »Mântuieșteți sufletul« sunt poțiti să se adreseze »Societății de lectură Inocențiu Micu Clain« în Blaj (Balázsfalva). Prețul acestei cărți ce se extinde pe 600 pag. e 4 cor. 50 + 30 bani porto, care se poate trimite înainte prin mandat postal. Din Blaj se va face expediția în fiecare săptămână de două ori. Cergăul mare, la 6 Iulie 1906. Septimiu Popa, președintele societății I. M. Clain.

Cât serie un redactor. Unul dintre membrii redacției »Tribunei« din Arad și-a luat osteneala să socotească cât scrie un redactor A luat luna Iunie și a aflat că prim-redactorul a scris 4200 șire tipărite, ceilalți doi redactori, fiecare câte 4800 șire, iar' al patrulea însărcinat și cu corectura a scris 2000 șire. Luând media de 4000 șire la lună, ar' fi la an 48 mii șire, ceea ce ar da un volum de 1066 pagini.

Apel! Domnii acționari ai cassei de economii societate pe acțiuni »Turnu-Roșu«, cari nu și-au achitat încă toate ratele de acțiuni, sunt provocați prin aceasta a-și îndeplini obligămintele în această privință, cu atât mai vârtos, cu cât în cazul contrar față de dânsii se vor aplica dispozițiile statutare din vigoare. Boița, la 5 Iulie 1906. Pentru direcțiune. Ioan Druhora.

Slovaci pedepsiți. Asemenea. Românii și Slovaci sunt pedepsiți pentru ținuta lor la alegeri. Astfel primpretorul din Verbo a pedeșit pentru ațitare la alegeri pe preotul Bodiczky la 10 zile închisoare și 150 cor. pedeapsă în bani, pe 5 locuitori din Poldkylava la câte 100 cor. amendă, iar solgăbirăul din Miava a pedeșit pe 7 locuitori din Brezova la câte 10 zile închisoare și câte 150 cor. amendă.

— Statul e mântuit acum!

Esamen de notari. În anul curent la cursul administrativ din Oșorhei, au depus examenul cu succes bun și următorii 13 români: George Braniște (Toarcia), Nicolae Dan, (Zernești), Luca Feldrihan (Năseud), Iosif Flutur (Körösszeg), Ioan Ilie (Zernești), Victor Iosof (Galiș), Iacob Oratie (Zernești), Valeriu Pop (Hașag), Eugen Poparadu (Făgăraș), Ioan Posmușian (Ragla), Ioan Șiandru (Viștea-inf.) Olimpiu Stan (Gârbova inf.) și Ion Vișa (Șeica-mare).

Din America. Din Ilasco Mo ni se scrie că acolo este o fabrică de cement și se află la ea un număr mare de lucrători, cari însă, sunt mereu încunjuțați de primejdii. Câți-va înși, cari lucrau la un tunel strîmt, erau să fie turtiți de o lespede de peatră. Când au observat căderea lespezii, toți au sărit în afară, dar' George Stoican din Magu a fost zdrobit de lespede și a murit. Au rămas de el o văduvă cu doi copii mici. Tot în acest tunel a fost omonit George Halbrig din Laz și alții au fost greu răniți, ear' George Maier din Dobra, care nu demult a mers la America, s'a nădușit de praful greu de cement într'un scoc, ce trebuia curățit. De el a rămas trei orfani și văduva.

Dzeu să-i odichnească în pace pe toți aceștia în pământul strein.

O instalare de canonic. De pe Tër-nave ni-să scrie: In 7 Iulie c. aflându-mă în Blaj am fost martor ocular la actul înălțător sâvârșit de I. P. S. D. metropolit Mihályi, prin care a instalat de canonic pe vrednicul director preparandial George Muntean, care timp de 38 ani a fost și este sufletul instrucțiunii și primul stegar între stegarii culturii poporului.

Incât cunosc eu clerul archidiecezei Blajului, o alegere mai nimerită nu s'ar fi putut face, căci, dacă grele sunt toate oficiile, apoi cel mai greu este oficiul de dascăl, pe care cu atâta vrednicie l-a purtat iubitul nostru director. Cu mare bucurie am ascultat cuvintele elogioase ale Exelenției sale adresate noului canonic pe tema, că la treapta aceasta l-a ridicat serviciile aduse archidiecezei pe terenul instrucțiunii populare.

M'am depărtat din Blaj cu mare mângâiere în suflet și zic, că onoare Exelenției Sale I. P. S. D. Metropolit Dr. V. Mihályi și înțeleptului Capitlu, care ridicând pe părintele nostru, ne-a ridicat pe noi, fii lui, învățătoria archidiecezei. — Un dascăl dela sate.

*

Impăratul Wilhelm — moș. Soția moștenitorului tronului german a născut săptămâna trecută un fecior. Astfel împăratul german Wilhelm a devenit moș sau bunic.

*

Cununie. Veronica Gulyas și Gregoriu Rus își serbează cununia în 22 Iulie n. la 3 oare d. a. în biserica gr.-cat. din Tiriam (Mezőterem.)

*

Starea sămănăturilor. După rapoartele sosite la minister starea sămănăturilor a fost cu 1 Iulie următoarea:

Dintre bucate mai bine stau spicoasele, cari vor da roadă bună, afară de ovăs, care ici-colea e mai slăbuț. În părțile mai călduroase ale țării s'a început secerea.

După calculațiile făcute la minister în țara întreagă va da roadă:

Grâul 46-15 milioane măji metriche			
săcara 12-73	>	>	>
orzul 13-25	>	>	>
ovăsul 11-64	>	>	>

Cucuruzul s'a tocmnit în urma căldurilor din urmă; e în stare mulțumitoare.

Cartofii și legumile se desvoltă frumos, curechiul (varza) însă a fost în unele părți stricată de omide. Napii vor da roadă bună. Cositura tritoiului și luternei a fost mult stricată de ploi; a doua cositură va fi mai bună.

Facerea fânului din livezi — afară de ținuturile muntoase — este pe sfârșite. Rezultatul este bun, — dar în urma timpului ploios mult fân este slab și o parte s'a stricat. Otava se desvoltă bine; are însă trebuință de ploaie. Aceeas se poate zice și despre pășuni.

Pomii promit în general roadă bună. A fost roadă bogată de cireșe, de vișine și perșeci vâratice. Nucii, perii și îndeosebi merii promit în cele mai multe regiuni roadă bună.

Pentru desvoltarea strugurilor timpul a fost foarte priincios. În cele mai multe părți se așteaptă un rezultat mijlociu, în parte bun mijlociu, iar în altele bun. În multe locuri filoxera a cauzat pagube însemnate în viile vechi.

*

Nou avocat. Dl Dr. Ioan Oltean și-a deschis cancelarie advocațională în Mureș-Ludoș. Atragem luarea aminte a poporului nostru din acele părți asupra noului avocat.

*

O nouă patriarhie. Din Petersburg se scrie, că sinodul bisericii rusești a hotărât de curând să restituie patriarhia Rusiei și să aleagă patriarh. Cum e știut, patriarhia Rusiei a fost stearsă de țarul Petru cel mare și de atunci țarii erau capii sau patriarhii și ai bisericii rusești. Acum, după 200 de ani se va restatornici starea de mai înainte.

*

Fruite indice pentru culină. Terile de pe la marea sudică au căpătat în timpul mai nou cea mai mare însemnătate pentru nutirea noastră, în deosebi de când cu ri-

dicare fabricii de mijloace nutritive Ceres, în Aussig pe Elba.

Aceasta întreprindere cumpără în acel ținut cu deosebire nuci cocos, cari sunt transportate cu năile pe Elba pe la Hamburg.

Nucile, în stare proaspătă uscate la soare, se spală cu îngrijire în instalații anume construite și se tescuesc ușor. Acest prim ulei fin se mai curăță odată și din acest product curat, fără nici un amestec, se prepară unsoarea Ceres pentru mâncări, care acum se folosește atât de mult în culina noastră.

La unsoarea Ceres nu se folosește nici un fel de ulei importat.

*

Circular. Având în vedere, că concesiunea acordată Asociațiunii noastre de dl Ministru r. u. de interne cu ordinațiunea Nr. 22,280 III c. din 2 Iunie 1905 în scopul de a colecta contribuiri pentru fondul Muzeului istoric și etnografic din Sibiiu, a expirat la 2 Iunie a. c., și că Comitetul central în sensul ordinațiunii amintite, este dator a da seamă organelor statului despre rezultatul colectei, — ne luăm voia a ne adresa către toți aceia cari au primit liste de subscripțiune și până astăzi nu ni-le-au înapoiat, să binevoiască a retrimite coalele de subscripțiune împreună cu sumele ce eventual le-au colectat, la adresa »Asociațiunii« (Sibiiu str. Morii 6) cel mult până la 15 Iulie st. n. 1906.

Spre a evita eventuale conflicte cu organele statului, accentuăm că de aici înainte, fiind termenul concesiunii expirat, circularea listelor trebuie sistată, deoarece în caz contrar colectanții s'ar expune unei pedepse polițiale.

Se înțelege însă, că și după sistarea colectei »Asociațiunea« este în drept a primi orice donațiune benevolă în bani sau obiecte pentru Muzeu. Asemenea donațiuni sunt a se trimite direct la Biroul central al »Asociațiunii« în Sibiiu. Sibiiu, 2 Iulie 1906. Prezi-diul »Asociațiunii« : Șuluțu.

*

Strigătul des al copiller micel, des-teptarea lor repentină, cum și alte stări bol-năvicioase sunt, după consilierul de sanitate Dr. A. Lutze nu arareori efectele ulterioar, dacă mamela cari laptează sau doicele iau cafeaua de boane, care este foarte iritatoare. Aceasta o știu foarte puține și de aceea le facem atente la aceasta cauză. Prin un adaos cu prisos din cafeaua maț-Kneipp a lui Kat-hreiner cafeaua devine nu numai mai bună, și mai plăcută, ci se delătură aproape total și însușiile stricacioase ale cafelei doane. Pentru mame și doice ar fi de preferit să ia cafeaua maț-Kneipp a lui Katreiner de tot pură, care promovează sănătatea, e nutritivă și produce sânge și prin gustul său aromatic, asemenea cafelei prieste gustului foarte bine. Băiații în general se nu se mai dedea la nici o altă catea. Se folosim deci întodeuna numai veritabilul Kathreiner în pachiete originale închise, cari singure oferă garanța curățeniei și a și se fim atenți la marca de scutire »Preotul Kneipp.«

*

Caz de moarte. Cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștință trecerea la cele eterne a prea iubitei noastre soții, respective mame, sore și soacre Milița Iovescu născută Vedrilla, întâmplată după scurte suferințe Joi în 5 Iulie a. c. la 2 oare după amiază în al 68 an al etății.

Rămășițele pământești ale adormitei în Domnul s'au așezat spre vecinică odihnă Vineri în 6 Iulie în cimiterul gr.-or. rom. din Caransebeș — Calina Dimitrievici n. Iovescu, Greogor Iovescu, căpitan imp. și reg., Iuliana Iovescu, Eugenia Tordășianu n. Iovescu fii și fiice, Paul Iovescu, cassar la Com. de avere, soț Nicolae Dimitrievici, funcționar la c. f. r. Victor Tordășianu, ăsesor consistorial, gineri, cum și alte rudeni.

*

Grigii de copli. Fetița de 3 ani alui Petru Cozma din Feneșul săsesc ducându-să la scăldat cu alți copii, a căzut în Someș și s'a înecat. Ea a fost găsită de către un om — acățată la rădăcina unei sălci.

*

La dame distinse, cum și la femeile cele mai simple e de-o potrivă de importanță, ba e de lipsă, ca la îngrijirea pielii obrazului să grijască cu deosebire, ca să nu folosească mijloace de frumsețe pregătite din materii stricacioase. Ca să încunjurăm aceasta, se cum-părăm lapte de crastaveți al lui Balassa, se poate căpăta în ori-care farmacie mai mare, sticla cu 2 cor. care e de tot liber de ori-ce mijloc cu efect stricacios și ține totdeauna pielea obrazului proaspătă și vioaie. Delătură bubițele, petele de ficat, bubele deja după 2-3 ungeri. Este neîncunjurat de lipsă pen-tru toate damele. Pe postă o trimite farma-cia Balassa K. Budapesta — Erzsébetfalva. Se poate căpăta în Sibiiu la farmacia I. C. Molnár.

52 2-2

*

Numeroase casuri de otrăvire se nase dn constipație. Fiecare persoană, care suferă de scaun neregulat, vârtos, adună în intestine necurătenii, cari constau din resturi de nutremânt semi-putrede și cari corump și discompun sângele. În apa minerală amară »Franz Iosif« este dat omenimii un product natural de lacsare, care se poate numi un mijloc ideal de lacsare, căci se poate lua an de an, fără să-și pearză efectul și fără a îngreua stomacul și intestinele.

Scrisori nenumărate de recunostință, între cari de la cei mai escelenți medici, docu-mentează acest adevăr.

Să se ceară deci în farmacii, drogherii și neguțătorii de ape minerale espres

»Apă amară Franz Iosif«.

Producțiuni și petreceri.

In Agârbiclu.

Tinerimea română din Turda și jur va aranja Duminecă în 15 Iulie n. în localul școalei din Agârbiclu, cu ocaziunea adunării generale a despărțământului XXIII. »Turda« al Asociațiunii, o petrecere de vară. Venitul curat e destinat bibliotecii populare, ce se va înființa în Agârbiclu.

In Brad.

Meseriașii români din Brad aranjează o petrecere de vară Duminecă în 2/15 Iulie 1906. Venitul curat e destinat pentru sporirea »Fondului pentru ajutorarea învățăcelilor și socalilor români« din Brad.

Se poate căpăta în tot lozul

Kalodont

68 18-42 a lui Sarg

cremă de dinți neîncunjurat de lipsă, păstrează
dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Abon. Nr. 5011. (Cet) Școala începe în 1 Sept. Despre tace etc. vom da în curând o publicare.

Ab. Nr. 932. (Anin). Pentru bibliotecă fii cu răbdare până se tipărește; foaia noi o trimitem regulat.

Buenos-Ayres. Vas. Mar. a trimis 5 cor. 50 fl. abon. pe 1/2 an. Pentru Căldar n'a trimis, acum nici nu mai avem.

O oale gr.-cat Ceea-ce scrii dta nu e respuns. Serie mai la înțeles.

I. P. în Com. inf. Serie respuns, căci nu hotărăște că cine a scris, ci ce a scris.

Gh. Gh. P. în P. sâr. Abonamentul v'e expiră acum. Trimiteți pe 1/2, a doua a anului 2 cor. 20 bani. Fără bani nu putem trimite.

N. N. în Arm. E urit ce a facut inv. Teod. S. de acolo, dar fiiți mulțumiți, că a fost pedepsit la jud. Noi nu publicăm, fiind afacere privată.

Mai mulți. Articollii vor urma în nrii viitori-

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silve Moldovan

Tiparul »Tipografiei« Henric Meltzer,

Franz Josef

Apa amară este singurul mijloc natural de laxat, plăcut de luat.

45 11—25

Numai pe timp scurt.

Sibiiu, pe piața Hermann

În o hală de proiecție, construită anume spre acest scop și provăzută cu cel mai mare confort posibil. — Cea mai însemnată întreprindere de acest gen, prin un locomobil-dinamo propriu cu vapor, iluminată electric grandios:

Elektro-Bioscopul lui Lifka

(Cinematograf perfecționat)

TEATRU

pentru fotografii vii în cea mai mare perfecțiune. Distins cu „Premiul cel mare” la expoziția universală din Paris 1900 și Saint-Louis 1904. — Presentat pretotindenea cu cel mai mare succes.

Tot a doua zi program de tot nou. — Schimbări de program rezervate.

Reprezentatii zilnic la 7, 8 și 9 ore seara; în Dumineci și sărbători la 4, 5, 6, 7, 8, 9 și 10 ore seara.

PREȚUL LOCURILOR:

Locul I. 80 fileri, locul II. 60 fileri, locul III. 30 fil. Copii sub 10 ani plătesc jumătate din preț. Copii și soldați dela sergent în jos la locul III. 20 fileri.

Programa gratis.

Cu distincă stimă

Ernestina Lifka
proprietară.

146 2—4

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă se răspândesc pretotindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă îndeosebi inserarea în »CĂLIN-DARUL POPORULUI«.

Informații se dau și comande se primesc în administrația »FOII POPORULUI«.

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid carbonic și baie de nămol, idroterapie rațională, cură de zăr și lapte.

DORNA

În Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei și Bistriței-aure, 14 ore depărtare dela București și 11 ore depărtare dela Liov.

Palate monumentale de cură, apeducte din izvoare alpine, canalizație, lumină electrică, cale pentru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în România, Transilvania și Ungaria apropiată cu trăsura, călare și plute. Succese splendide la boale de nervi, boale femeiești și cele de inimă, la anemie, arteriosclerose și exodate. Prospekte gratis. Informațiuni medicale se pot lua la medicul stabilimentului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel.

112 10—15

Kaiser-Borax

97 8—5

Pentru îngrijirea frumseții și sănătății.

Boraxul-imperial imprumută pielii gingășie și vioiciune, o face albă, este escelent pentru îngrijirea gurii și a dinților, oferă mari ușurări la catar și răgușală. Kaiser-Boraxul face moale ori-ce apă și este mijlocul cel mai bun pentru curățirea pielii. Precauțiune la cumpărare! Numai veritabil în cartoane roșii, cu 15, 30 și 75 fileri, cu instrucție amănunțită. Nici-când desface!

Singurul fabricant pentru Austro-Ungaria: GOTTLIEB VOITH, VIENA III/1.

Buhe vii (Uhu)

râși, urși, lupi, mâte seltatice, vidre, vezuri, dropii mari, vulturi, bătlani, corbi, potârniche, ulii de găini cumpără întotdeauna

Ioan Schmidt
în Sibiiu (Nagyszeben)

Strada Șerpilor (Schlangengasse) Nr. 5.
148 2—3

Vin de masă escelent

la cumpărare de cel puțin 50 de litre, litra cu 32 fil. oferă 140 4—10

negustoria de vin

IOSIF SCHULTZ

Sibiiu, strada Urezului 20.

Credit personal!

Cu sau fără garanți pentru oficeri, preoți, oficiali de curte, de stat și privați, învățători, comercianți, industriași, aplicați la comerț, dame cu drept de pensie și privați de ori-ce fel pe 1/4—25 ani contra replătirei lunare, 1/4, 1/2 sau de un an, prin care de amortisează capitalul și interesele totodată.

Specialitate: Credit personal în înțelesul anchetei Paris-Veneză (Capitalizarea salarului).

4%! **4%!** **4%!** **4%!**

Credit real!

dela 30 cor. însus pe locul I, II. sau III. pentru proprietari de realități, cum moșii, chirii, case de provincie, vile, fabrici, scade, mori, izvoare minerale și altele, cariere de piatră și ori-ce soi de nemișcătoare până la 3/4 parte a valorii de prețuire.

Credite de edificare!

Pe edificii de ori-ce soi în 2—3 rate, după-cum a progresat zidirea.

Couverture de datorii de bancă și private!

Cambii și reescompt și schimb de accept pentru comercianți!

Noi pregătim și financiarisăm planuri despre întreprinderi nou creiânde. Preluăm aprobări tehnice și geologice prin pricepători jurați! Ne ocupăm cu schimbarea de întreprinderi existente în societăți pe acții!

Foarte reel! Repede! Discret prin institute de rangul prim din țară și franco-engleze.

Prima referențe.

Cereți prospect! — Rugăm marcă de postă retour!

151 1—15

MELLER L. EGYED

Budapesta, V. Koháry-utca 19/B.

Frasă conducătoare: Fiecare bucată de săpun cu numele »Schicht« e garantată curată și liberă de ori-ce părți constitutive stricăcioase.

Săpun-Schicht

(Săpun cu semnul „cerb” sau „cheie”)

este cel mai bun și în folosință cel mai ieftin, pentru toate rufele și pentru orice metodă de spălat.

Garanță: 25.000 cor. plătește firma George Schicht în Aussig ori-cui, care va dovedi, că săpunul ei cu numele »Schicht« conține ori-ce amestec stricăcios.

96 b 3—

Cunoscuta hârtie de cigarette egipteană universală

AIDA

(Vergé-Combustible)

Deposit pentru Sibiu la Domnul:

CAROL ALBRECHT.

Strada Ounei.

136 4-26

„Tipografia“ **HENRIC MELTZER, Sibiu.**

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări aparținătoare

specialității tipografice,

cum sunt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

în ori-ce culoare.

În urma unei praxe de mai mulți ani, sunt în stare a ține concurența cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande tipografia mea.

Prețuri corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă

HENRIC MELTZER

Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Un taur

de rasă »Schweizer« curat, de 2 ani și doi viței de 3 luni, se află de vânzare.

Informațiuni mai de aproape la redacția »Foi Poporului«. 147 2-3

Scalda Ocna-Sibiiului

(Vizakna)

restaurantul grădina Schuller

zilnic concert a renumitelor capele

Trutz Elek din Szarvas.

133 5-

Culină escelentă, bere de Steinbruch și Bock, întotdeauna proaspătă, cum și vinuri naturale curate.

Nu numai se cetim

ci trebuie să și probăm

săpunul de lapte de crin Steekenpferd

dovedit de bun, medicinal, de Bergmann & Co., Drezda și Teschen a/E. mai înainte săpun de lapte de crin al lui Bergmann (marca 2 băieți) ca să avem un teint alb și liber de pistrui, cum și o culoare delicată a feții.

Se află bucată cu 80 fileri în Sibiu la:

Farmaciile la »Urs«, Piața-mică, A. Rummler, str. Turnului. C. Müller, Piața-mare, drogh. Carol Morscher, str. Cisnădiei, I. B. Misselbacher sen., Piața-mare, Gustav Meltzer, str. Cisnădiei, str. Gușteritei, Piața-mică, Prima fabrică ard. de lumini de stearin, str. Cisnădiei, Carol Arz, str. Cisnădiei; mai departe în Sighișoara la: farmacia Lingner, I. B. Misselbacher. 86 15 -50

Fabrică de casse.

Subscribul lui iau voie a face atent p. t. publicul meu la

cassele sigure de foc și spargere,

cari se fac în fabrica mea. La mine se fac casse numai din material bun și tare. De aceea rog cu deosebire on. public, care caută casse, să binevoască a fi cu atențiune în lista prețurilor la greutatea și măsura indicată pentru-ca privindu-le numai pe din afară se nu cufunde cu alte casse ce obvin în comerț, făcute din material slab și ușor.

În fabrica mea se pregătesc (la comandă, după măsură, cu prețuri ieftine) casse și tresort — e panțerate din oțel absolut imposibile de a le găuri.

Pentru bisoriei și comune casse după înțelegere cu plătire în rate.

Lista prețurilor gratis și franco

Instalare de lumini Atycelen.

Gustav Mooss,

25 15-

fabrică de casse în Sibiu,
strada Poplăceli-mare Nr. 8.

Un pădurar esaminat,

cu bune certificate, caută ocupațiune în Transilvania sau România. 149 1-2

Doritorii au a se adresa în **Lissa** (com. Făgăraș) la **IACOB MORARIU**; pricepe bine și agricultura, a fost în România ca îngrijitor de moșie la colonelul Budișteanu.

Avis!

Negutătorie rom. în M.-Uioara.

Frați Români! Cu durere trebuie să public, că deși în Uioara-de-Mureș nu aveți decât numai **un singur negutător român**, care e gata să vă servească cu de ce aveți lipsă, precum șpeerie, coloniale, manufactură, modă de dame și domni, pânzării și cu un cuvânt toate celea, și pe lângă același preț ca și în alte prăvălii — totuși voi vă abateți dela el, și în cele mai multe casuri vă duceți la jidovi și cumpărați marfa dela ei, poate cu mult mai scumpă ca dela acela, care e de un neam și de o lege cu voi.

Frați Români! aduceți-vă aminte că o națiune numai atunci poate înainta, când toți ținem unul cu altul umăr la umăr.

De aceea fraților îndemnați-vă unul pe altul și spriginiți mai bine și cu mai multă dragoste pe unicul vostru negutător român, care vă stă gata cu ori-ce fel de marfă, de care aveți lipsă și cu prețuri mai moderate ca la altul de altă lege.

Sperând că pe viitor mă veți cerceta mai des, mă subscriu al d-voastre cu dragoste frățască

Augustin N. Moga
negutător, M.-Uioara.

141 3-3

Învățacel de boltă.

Se caută un învățacel de boltă, din casă bună, cu 1-2 cl. gimnaziale și se știe și limba maghiară. Doritorii să se adreseze la **Ioan Breaz**, comerciant în **Săsciori** (Szászcsor, com. Sibiu). 144 3-3

Cărți postale ilustrate cu

Sport _____

Flori _____

Artistice _____

Peisage _____

Porturi populare _____

și

Cărți postale umoristice

în asortiment foarte bogat.

Tipografia MELTZER

SIBIU

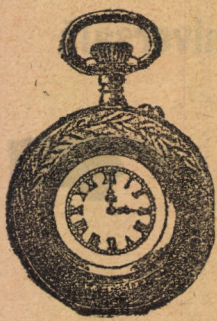
Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revânzătorii capătă rabat.

IULIU ERÖS

Sibiu

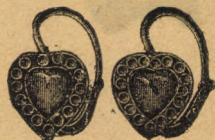
Strada Cisnădiei Nr. 3

recomandă **novități în oroloage, juvaere, articli de aur și argint**

Preț-curante ilustrate la dorință gratis și franco.

Zilnic deschis dela 7^{1/2} ore dimineața până la 12^{1/2} ore la amiază și dela 2 ore după amiază până la 7^{1/2} ore seara. Duminica numai până la 10 ore înainte de prânz. 150 1-1

Inele-patent pentru ochii de găină,

americane

129 4-6

ale lui **Cook & Johnson**

(scutite prin lege)

sunt azi **unicul** mijloc, care delătură **numai decât** durerea și **depărtează sigur ori-ce** ochiu de găină.

Azi cel mai bun mijloc din lume.

— — — 1 bucată 10 fileri, 6 bucăți 1 cor. — — —

Să capătă în fiecare farmacie și drogherii medicinale. — Depou principal »La Samariteanul« Graz,

Grand Prix expoziția universală Paris 1900.

Praf de Korneuburg al lui KWIZDA pentru nutrirea vitelor, mijloc dietetic pentru cai, vite cornute și oi.

Prețul:

1 șatulă cor. 1.40, 1/2 șatulă cor. —.70.

De peste 50 ani în folosință în cele mai multe grajduri în lipsă de poftă de mâncare, mistuire slabă, spre îmbunătățirea laptelui și înmulțirea adunânței laptelui la vaci.

Veritabil numai cu marca de scutire aci alăturată.

Preț-curanturi ilustrate gratis și franco, prin depositul principal

Francisc Ioan Kwizda

furnisor de curte c. și reg. austro-ungar, reg. român și princ. bulgar.

Farmacist cercual, Korneuburg lângă Viena.

94 II. 6-25

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

17 32-52

Intemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune, edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: Capital asigurate asupra vieții:

90,981.088 coroane.

9,125.898 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,077.718 75 c. pentru capitale asig. pe viață 3,568.863 37 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.